

ARCHEOLOGISCHE WERFBEGELEIDING BIJ DE REALISATIE VAN EEN VERKAVELING
AAN DE MARGRIETSTRAAT TE MEERDONK (SINT-GILLIS) 2010

Inventariserend veldonderzoek ó werfbegeleiding

ARCHEOLOGISCHE DIENST WAASLAND
SINT-NIKLAAS
2010

Inhoud

Samenvatting	<i>3</i>
1. Inleiding	<i>4</i>
2. Administratieve fiche	<i>5</i>
3. Situering van het onderzoeksgebied	<i>6</i>
4. De archeologische werfbegeleiding	<i>9</i>
5. Conclusie	<i>13</i>

SAMENVATTING

Voorafgaand aan de realisatie van een nieuwe verkaveling aan de Margrietstraat te Meerdonk (Sint-Gillis) werd een archeologische werfbegeleiding uitgevoerd bij de aanleg van de wegenis.

Het doel bestond erin na te gaan of zich in dit gebied archeologische sporen bevonden.

Bij het onderzoek werden geen relevante archeologische sporen aangetroffen.

1. INLEIDING

In het onderzoeksgebied voorzag Gronden Verelst nv de realisatie van een verkaveling met 9 bouwloten en wegenis en riolering.

In de onmiddellijke omgeving van het onderzoeksgebied was geen archeologisch erfgoed gekend. Anderzijds wordt in de literatuur verwezen naar de Margrietstraat als vestigingsplaats van middeleeuwse veenontginners. Bijgevolg werd, steunend op het zorgprincipe uit het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003, 10 maart 2006 en 27 maart 2009 (Belgisch Staatsblad 15.09.1993, 08.06.1999, 24.03.2003, 07.06.2006 en 15.05.2009) geadviseerd dat, voorafgaand aan de inrichtingswerken, een archeologische werfbegeleiding zou worden uitgevoerd bij de uitgraving van de geplande wegwegkoffer.

Gronden Verelst nv vroeg de Archeologische Dienst Waasland om deze werfbegeleiding uit te voeren.

Bij het agentschap Ruimte & Erfgoed werd voor deze werfbegeleiding door Jean-Pierre Van Roeyen een vergunning aangevraagd tot het uitvoeren van een archeologische opgraving (dossiernummer 2010/304). Deze werd door het agentschap toegekend op 10.09.2010 onder de projectcode 10-27180.

Onderhavig rapport geeft een synthese van de onderzoeksresultaten van de uitgevoerde werfbegeleiding.

2. ADMINISTRATIEVE FICHE

Opdrachtgever: Gronden Verelst nv
Uitvoerder: Archeologische Dienst Waasland
Vergunninghouder: Jean-Pierre Van Roeyen
Beheer data: Archeologische Dienst Waasland
Beheer vondsten: Archeologische Dienst Waasland
Projectcode: 10-24007
Vindplaats: Meerdonk-Margrietstraat
Locatie: Oost-Vlaanderen, Sint-Gillis, Meerdonk, Margrietstraat
134500,77 ó 216567,69
134707,47 ó 216516,14
134742,32 ó 216439,76
134656,87 ó 216401,09
Kadaster: Sint-Gillis, Afdeling 3, Sectie B, 516A2 en 517H
Periode: 13.09.2010 ó 22.09.2010

3. SITUERING VAN HET ONDERZOEKSGBIED

Het onderzoeksgebied bevindt zich langsheen de Margrietstraat in het centrum van Meerdonk, een deelgemeente van de fusie Sint-Gillis.

Topografisch kan het onderzoeksgebied gesitueerd worden binnen het coördinatenblok met volgende referenties: 134500,77 ó 216567,69, 134707,47 ó 216516,14, 134742,32 ó 216439,76 en 134656,87 ó 216401,09¹ (fig. 1).

Binnen het onderzoeksgebied schommelt de hoogte van het maaiveld tussen ca. 3,30 en 3,80 m TAW.

Op de bodemkaart wordt de zone deels weergegeven als bebouwde zone (OB) en deels als matig natte zandgronden met diepe antropogene humus A-horizont².

Kadastraal wordt het onderzoeksgebied omschreven als: Sint-Gillis, Afdeling 3, Sectie 516A2 en 517H (fig. 2).

In de omgeving van het onderzoeksgebied waren geen archeologische erfgoedwaarden gekend.

¹ Topografische kaart van België-schaal 1: 10.000, Sint-Gillis 15/1, N.G.I., Brussel, 1983.

² Bodemkaart van België, Sint-Gillis 27W (F. Snacken), I.W.O.N.L., 1961.

Situatieplan schaal: 1/10.000

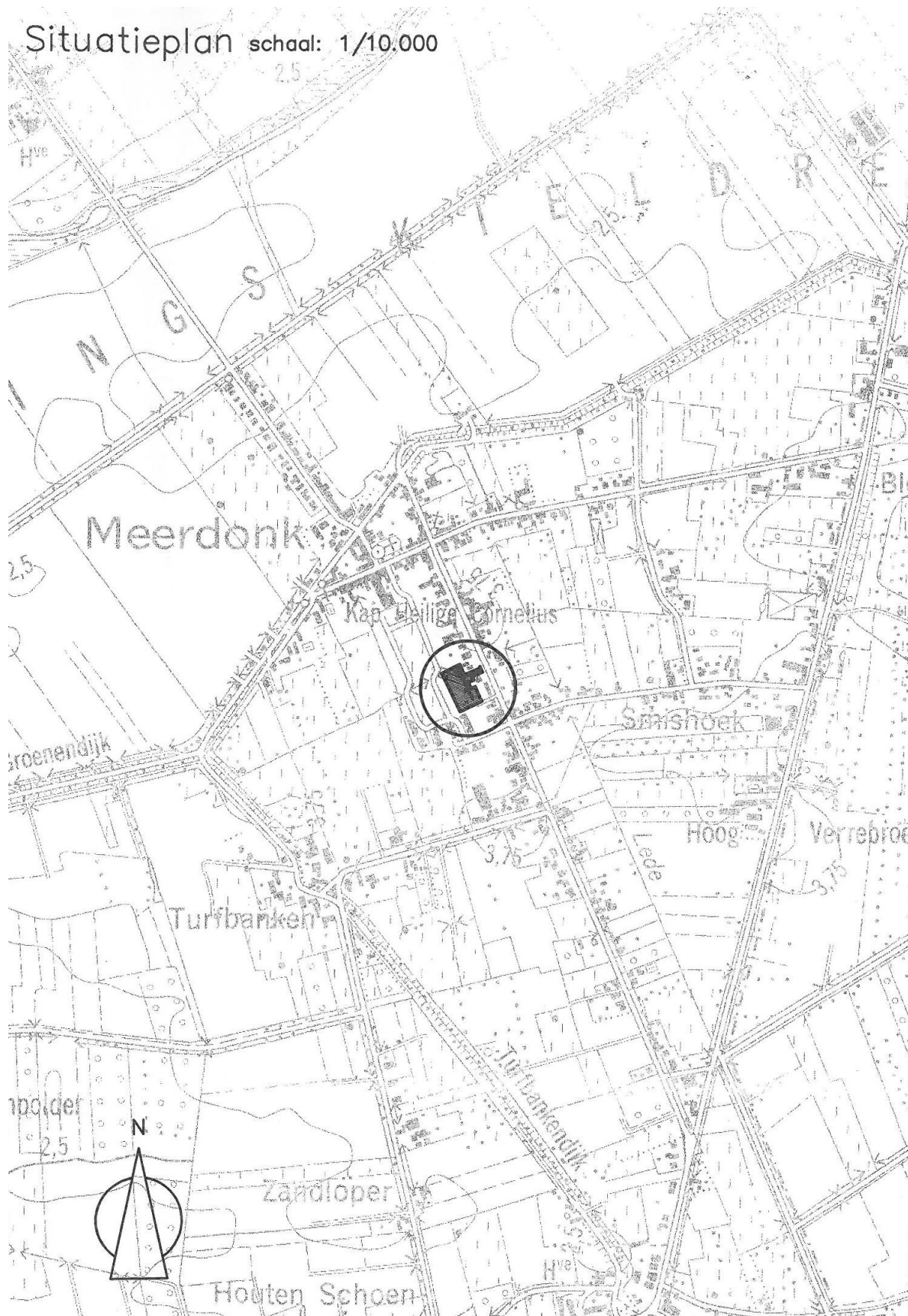

Fig. 1. Topografische situering van het onderzoeksgebied.

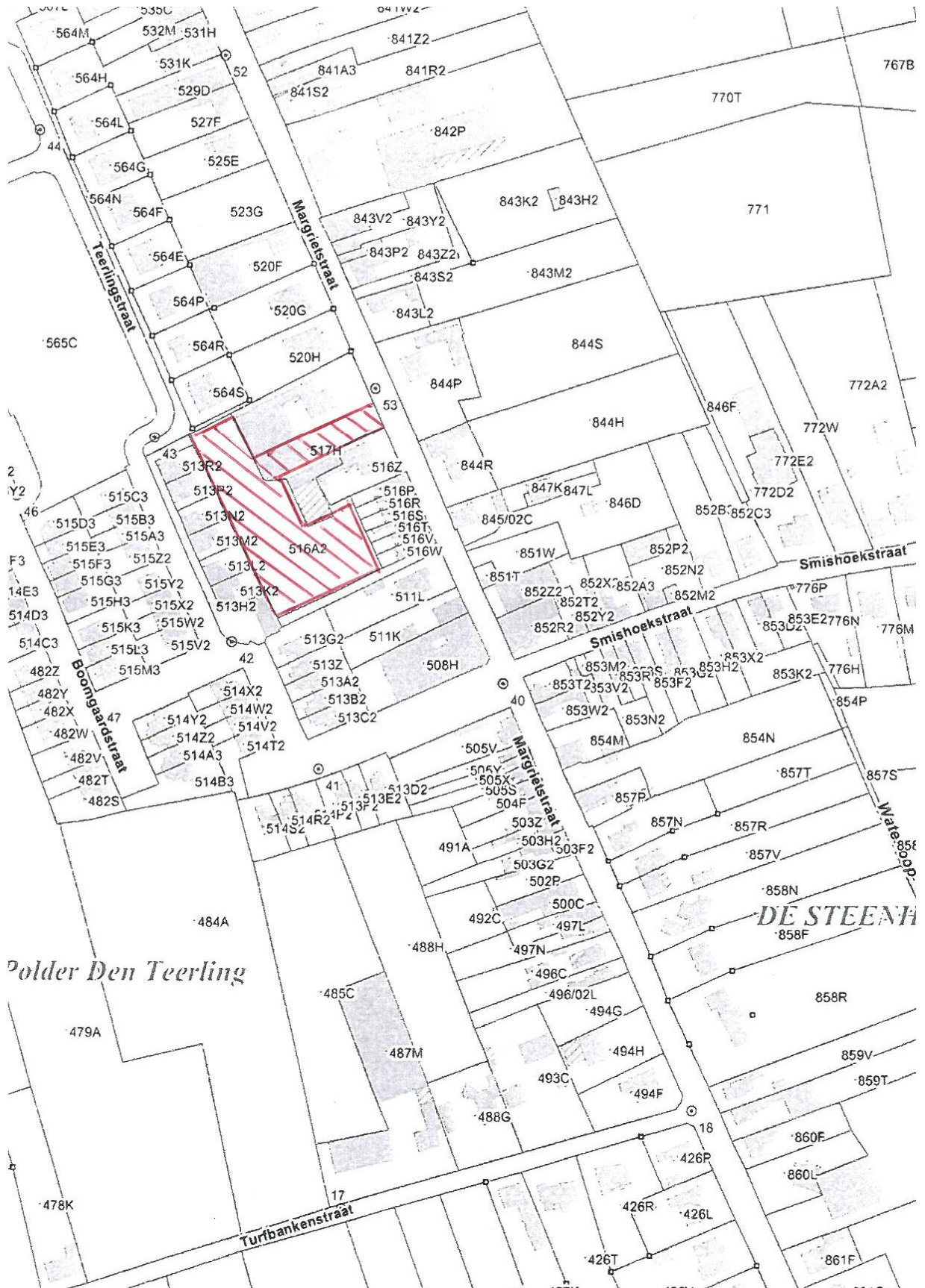

Fig. 2. Kadastrale situering van het onderzoeksgebied (schaal: 1/2500)

4. DE ARCHEOLOGISCHE WERFBEGELEIDING

Vermits in de ruime omgeving van het onderzoeksgebied geen archeologische erfgoedwaarden gekend waren, spitste de vraagstelling bij dit onderzoek zich vooral toe op de vraag of in de betrokken zone relevante archeologische sporen konden worden aangetroffen. Vooral de verwijzing in de literatuur naar de Margrietstraat als vestigingsplaats van middeleeuwse veenontginners leek hier belangrijk³.

Op maandag 13 september 2010 werd gestart met de graafwerken voor het verwijderen van de teelaarde in functie van archeologische prospectie. Deze opdracht werd voltooid op woensdag 22 september 2010.

Bij het verwijderen van de teelaarde diende vrijwel overal tot op de moederbodem te worden afgegraven. Het bleek te gaan om een zandbodem met diepe antropogene humus A-horizont.

Na verwijdering van de teelaarde konden enkel relatief recente storingen worden waargenomen. Het ging hierbij vooral om sporen ontstaan door de afbraak van hoevegebouwen (vnl. stallen) en door het bergen van afbraakmateriaal in de ondergrond.

Na afgraving werd het afgegraven vlak door de ADW ingemeten (fig. 2). Vermits geen relevante archeologische sporen werden aangetroffen, werden ook de recente storingen niet ingemeten.

Ondanks het feit dat het terrein zowel op de kaart van Ferraris als op de kaart van P.C. Popp wordt weergegeven met bebouwing, konden van oudere bebouwing geen sporen worden aangetroffen bij de archeologische werfbegeleiding. Mogelijk is de jongere bebouwing (ontstaan voor 1962), die ook op haar beurt werd verwijderd, of de inplanting van het huidige woonhuis aan de Margrietstraat hiervoor verantwoordelijk.

³ B. AUGUSTYN, De veenontginning (12e-16e eeuw), in: G. ASAERT (ed/), Geschiedenis van volk en land van Beveren, 5, Beveren 1999, p. 35.

Foto 1: Beeld op de puinkuil in het zuidelijke deel van het wegtracé. De kuil bevat zeer recent afbraakpuin.

Foto 2: Beeld op de afgraving van de oostelijke arm van het wegtracé met recente steringen.

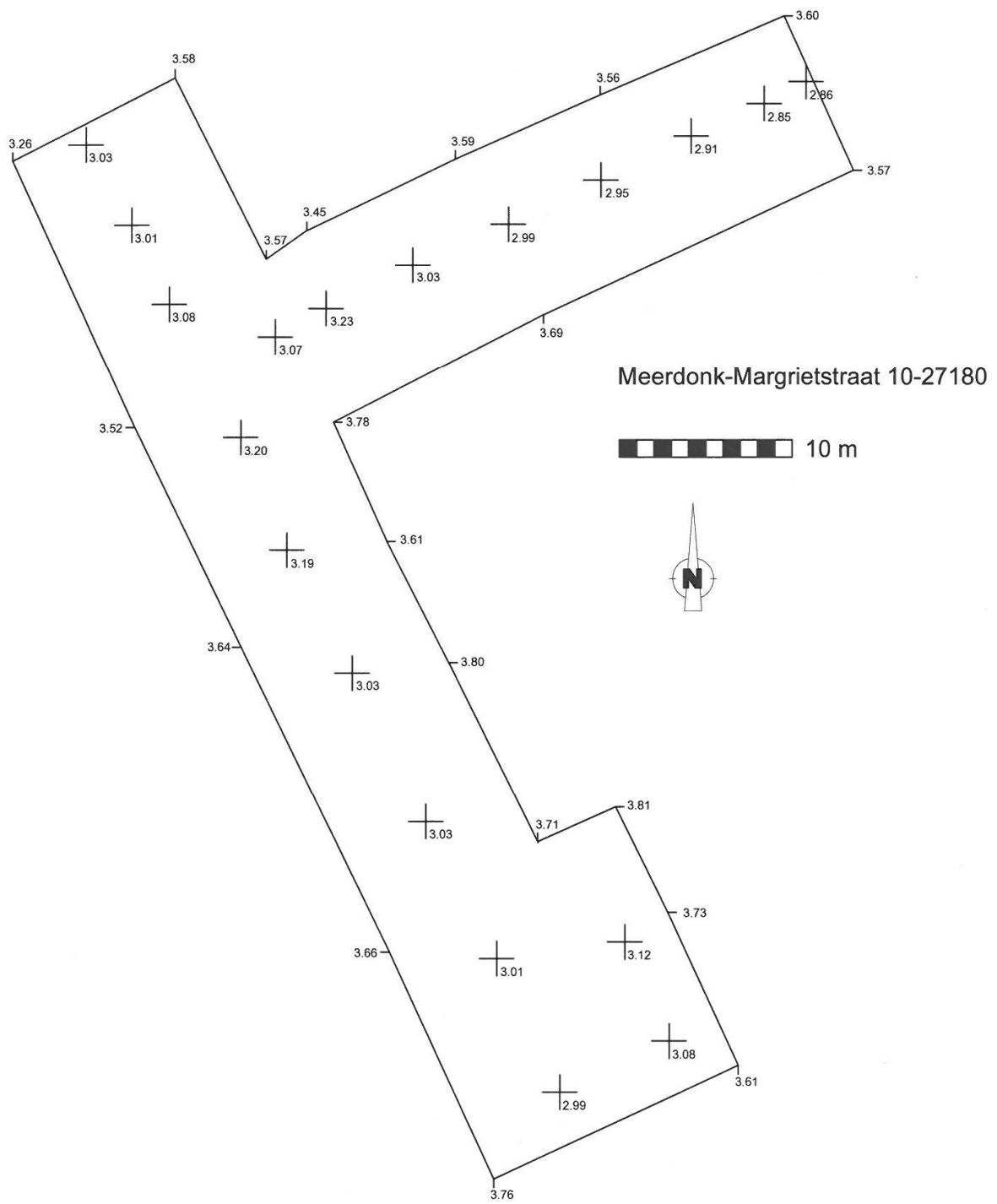

Fig. 3. Inmetingsplan van de afgegraven zone voor de wegenis.

5. CONCLUSIE

Uit de archeologische werfbegeleiding is duidelijk gebleken dat binnen het onderzoeksgebied geen relevante archeologische sporen aanwezig waren. Bijgevolg dient geen verder onderzoek te worden uitgevoerd.

Colofon

opdrachtgever

Gronden Verelst nv, Emiel Op de Beecklaan 28, 3140 Keerbergen

project

Archeologisch werfbegeleiding bij de realisatie van een verkaveling aan de Margrietstraat te Meerdonk (Sint-Gillis)

projectcode R-O Vlaanderen, Ruimte en Erfgoed

10-27180

uitvoerder project

Archeologische Dienst Waasland (ADW)
Regentiestraat 63
9100 Sint-Niklaas

auteur

Jean-Pierre Van Roeyen (ADW)

eindredactie

Jean-Pierre Van Roeyen (ADW)

met de steun van de Vlaamse overheid, Ruimte en Erfgoed

© Archeologische Dienst Waasland, 2010
Regentiestraat 63
9100 Sint-Niklaas
telefoon: 03/778.20.50
e-mail: admin@a-d-w.be